

ചെറിയ ആരാധനകൾക്ക് വർദ്ധിച്ച പ്രതിഫലം

عبادات يسيرة بأجر كبيرة

[مليالم - Malayalam - മലയാളം]

ശൈഖ്, ഡോ: സാലിഹ് ബ്നു ആലു ത്വാലിബ്
ഇമാം, ഖത്വീബ് മസ്ജിദുൽ ഹറാം, മക്ക

صالح ابن آل طالب امام مسجد الحرم - مكة المكرمة

﴿﴾

സയ്യിദ് സഅ്ഹർ സാദിഖ് മദീനി

ترجمة: سيد سعفر صادق

ചെറിയ ആരാധനകൾക്ക് വർദ്ധിച്ച പ്രതിഫലം

ഹംദും സ്വലാത്തും, സലാമും, അതിനു ശേഷം,

മുസ്ലീംകളെ, അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കുക, അമ്പിയാക്കളുടെ വസിയുത്തും, അല്ലാഹുവിന്റെ വലിയുക്കളുടെ അടയാളവും, അവസാന നാളിലേക്കുള്ള ഉത്തമ വിഭവവും തഖ്വയാകുന്നു.

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ)

[الحشر: 18].

‘സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിക്കുക. ഓരോ വ്യക്തിയും താൻ നാളെക്ക് വേണ്ടി എന്തൊരു മുന്നൊരുക്കമാണ് ചെയ്തു വെച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് നോക്കിക്കൊള്ളട്ടെ. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിക്കുക. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു നിങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി സൂക്ഷ്മജ്ഞാനമുള്ളവനാകുന്നു’ (ഹശർ/18).

മുസ്ലീം സഹോദരങ്ങളെ, നമ്മുടെ മാസമായ റമളാനിന്റെ സുഗന്ധം നമ്മുടെ വസ്ത്രങ്ങളിൽ നിന്നും അപ്രത്യക്ഷമായിട്ടില്ല, വിശുദ്ധ ഖുർആൻ പാരായണത്തിന്റെ മാധുര്യം നമ്മുടെ മനസുകളിൽ നിന്നും ഉണങ്ങി പോയിട്ടില്ല, വിശുദ്ധ റമളാനിന്റെ വിടവാങ്ങലിന്റെ ദുഃഖം നമ്മുടെ കണ്ണുകളിൽ ഇപ്പോഴും നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നു. അത് ഉണങ്ങിപോയിയെന്ന് വിലപിക്കുന്നവർ ആരാധനയുടെ ചൈതന്യവും, ആസ്വാദ്യതയും, മാധുര്യവും നഷ്ടപ്പെടുത്തിയവരാകുന്നു.

മനുഷ്യൻ ക്ഷമയവലംബിക്കുകയും, ദേഹേഛകളെ അതിജയിക്കുകയും ചെയ്താൽ റമളാനിൽ ചെയ്തിരുന്ന വൃതം,ഖിയാമുല്ലെൽ, ഖുർആൻ പാരായണം, ദാനധർമ്മങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ഐഹികമായ ആരാധനകൾ തുടർത്തി കൊടുപോകാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. അതിലൂടെ സീസണുകളിൽ ജീവിതം നന്മയിലായതു പോലെ നിത്യമായി തന്റെ ജീവിതം നന്മയിലൂടെ മുന്നോട്ടു കൊടുപോകുവാനും, പതിവായുള്ള ആരാധനകൾ ചെയ്യുകയെന്ന പുനോപ്പിലൂടെ തന്റെ ആത്മാവിനെ നയിക്കുവാനും സാധിക്കുന്നതാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ വചനം കാണുക:

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿162﴾ [الأَنْعَام: 162].

‘പറയുക: തീർച്ചയായും എന്റെ പ്രാർത്ഥനയും, എന്റെ ആരാധനാകർമ്മങ്ങളും, എന്റെ ജീവിതവും, എന്റെ മരണവും ലോകരക്ഷിതാവായ അല്ലാഹുവിനുള്ളതാകുന്നു’ (അൻആം/162).

മുസ്ലീം സഹോദരങ്ങളെ,ഭൂമി അടിമകൾക്കായി അല്ലാഹു നൽകിയ അനന്തരമാണ്, അതിലൂടെ പരലോകത്തേക്കായി സമ്പാദിച്ച കൃഷിയുൽപ്പന്നങ്ങൾക്കെന്നു സരിച്ചു പരലോകത്ത് സ്വർഗത്തിലവരുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقْنَا وَعَدَّهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَّبِعُ مِنَ الْجِنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ [الزمر: 74]

‘അവർ പറയും: നമ്മളോടുള്ള തന്റെ വാഗ്ദാനം സത്യമായി പാലിക്കുകയും സ്വർഗത്തിൽ നിന്ന് നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് നമുക്ക് താമസിക്കാവുന്ന വിധം ഈ (സ്വർഗ) ഭൂമി നമുക്ക് അവകാശപ്പെടുത്തിത്തരികയും ചെയ്ത അല്ലാഹുവിന് സ്തുതി’ (സുമർ/74).

യഥാർത്ഥ വിശ്വാസി അല്ലാഹുവിലേക്ക് സഞ്ചരിക്കുകയും, അവനെ കൂടുതൽ പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണ്, ആ യാത്ര സ്വർഗത്തിൽ എത്തുന്നതുവരെ തുടന്ന് കൊണ്ടിരിക്കും, അത് അവനെ മരണം പിടികൂടുന്നതുവരെ അവസാനിക്കുകയില്ല.

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿99﴾ [الحجر: 99].

‘ഉറപ്പായ കാര്യം (മരണം) നിനക്ക് വന്നെത്തുന്നത് വരെ നീ നിന്റെ രക്ഷിതാവിനെ ആരാധിക്കുകയും ചെയ്യുക’ (ഹിജ്ദ്/99).

ആരാധനകൾക്ക് വർദ്ധിച്ച പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്ന റമളാൻ നമ്മളിൽ നിന്ന് വിടപറഞ്ഞെങ്കിലും ഉന്നതനായ അല്ലാഹു എല്ലാ മാസങ്ങളുടെയും രക്ഷിതാവായ കുന്നു. സൽകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുവാനുള്ള വിശാലമായ ചക്രവാളം തന്നെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിലുണ്ട്. വർദ്ധിച്ച പ്രതിഫലം ലഭിക്കപ്പെടും, അത് ലാഭകരമായ കച്ചവടമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ ശരീഅത്തിലും, റസൂൽ(ﷺ)യുടെ ചര്യയിലും അല്ലാഹുവിലേക്കെത്തിക്കുന്ന നിരവധി അവസരങ്ങൾ(സൽകർമ്മങ്ങളും, അവന്റെ തൃപ്തികരസ്ഥമാക്കുവാനുള്ള മാർഗങ്ങളും ഉണ്ട്. അതുപോലെ തന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തിയും, അവന്റെ കാരണവും നമ്മിലേക്കെത്തിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുമുണ്ട്. അതിനെല്ലാം പ്രതിഫലമായി സ്വർഗം ലഭിക്കും. എന്നാൽ, പ്രവർത്തിക്കാൻ സന്നദ്ധരായവർ എവിടെ?!

അബ്ദുല്ലാഹ് ഇബ്നു ഉമർ(رضي الله عنه) പറഞ്ഞു:

(أخذ رسولُ الله - صلى الله عليه وسلم - بمنكبي فقال: «كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ». وكان ابنُ عمر يقول: "إذا أمسيتَ فلا تنتظرِ الصَّباحَ، وإذا أصبحتَ فلا تنتظرِ المساءَ، وخذ من صحَّتِكَ لمرضِكَ، ومن حياتِكَ لموتِكَ"؛ رواه البخاري.

നബി(ﷺ) എന്റെ ചുമലിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പറയുകയായി: ‘ഈ ദുൻയാവിൽ നീ ഒരു അപരിചിതനെ പോലെ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു വഴി യാത്രക്കാരനെ പോലെയാവുക (ജീവിക്കുക)’. ഇബ്നു ഉമർ(رضي الله عنه) പറയാറായിരുന്നു: ‘നിനക്ക് വൈകുന്നേരമായാൽ നീ പ്രഭാതം പ്രതീക്ഷിക്കരുത്, നിനക്ക് പ്രഭാതമായാൽ വൈകുന്നേരവും പ്രതീക്ഷിക്കരുത്, നിന്റെ ആരോഗ്യത്തെ രോഗം വരുന്നതിനു മുമ്പും, നിന്റെ ജീവിതത്തെ മരണം വന്നെത്തുന്നതിനു മുമ്പും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക’ (ബുഖാരി).

ചെറിയ ചെറിയ കർമ്മങ്ങൾക്ക് വർദ്ധിച്ച പ്രതിഫലമുണ്ടെന്ന കാര്യം പ്രവാചകൻ(ﷺ) നമുക്ക് അറിയിച്ചു തന്നിരിക്കുന്നു, വിചാരണ ദിവസത്തേക്ക് വിഭവങ്ങൾ സമാഹരിക്കാനായി, റബ്ബുൽ അർബാബായ അല്ലാഹുവിനെ കൂടുതൽ വരെ സൂക്ഷിക്കാനായി സൽകർമ്മങ്ങളുടെ വിശാലമായ കവാടമാണ് നമുക്ക് തുറന്ന് തന്നിരിക്കുന്നത്.

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿19﴾ [الإسراء: 19]

‘ആരെങ്കിലും പരലോകം ഉദ്ദേശിക്കുകയും, സത്യവിശ്വാസിയായിക്കൊണ്ട് അതിനു വേണ്ടി അതിന്റെതായ പരിശ്രമം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം അത്തരക്കാരുടെ പരിശ്രമം പ്രതിഫലാർഹമായിരിക്കും’ (ഇസ്റാഅ്/19).

ഒരു ഹദീഥ് കാണുക:

عن أبي ذرٍّ - رضي الله عنه - أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: «يُصِحُّ عَلَى كُلِّ سُلَامَى مِنْ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ؛ فَكُلُّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةٌ، وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ، وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ، وَيُجْزَى مِنْ ذَلِكَ رَكْعَتَانِ يَرْكَعُهُمَا مِنَ الضُّحَى»؛ رواه مسلم.

അബൂദർദ്ദി (رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ് (صلى الله عليه وسلم) പറഞ്ഞു: 'നിങ്ങളിലൊരാളുടെ മുഴുവൻ സന്ധികൾക്കും സ്വദായം, എല്ലാ തസ്ബീഹുകളും സ്വദായം, എല്ലാ തഹ്മീദുകളും സ്വദായം, എല്ലാ തഹ്ലീലുകളും സ്വദായം, എല്ലാ തക്ബീറുകളും സ്വദായം, നന്മ കൽപിക്കുന്നതും സ്വദായം, തിന്മ വിരോധിക്കുന്നതും സ്വദായം, ഉറപ്പാ സമയത്തുള്ള രൂപം റകഅത്ത് നമസ്കാരം ഇതിനെല്ലാം പകരമാവുന്നതാണ്' (മുസ്ലിം).

وعنه - رضي الله عنه - أن ناسًا قالوا: يا رسول الله! ذهب أهل الدثور بالأجور، يُصلُّون كما نُصِّي، ويصومون كما نُصُّوم، ويتصدَّقون بِفُضُولِ أَمْوَالِهِمْ. قال: «أوليس قد جعلَ اللهُ لكم ما تَصَدَّقُونَ به؟ إن بكلِّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةٌ، وكلِّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةٌ، وكلِّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ، وكلِّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ، وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ، وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ، وَفِي بُضْعِ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ». قالوا: يا رسولَ اللهِ! أيأتي أحدنا شهوته ويكونُ له فيها أجرٌ؟ قال: «أرأيتم لو وضعها في حرامٍ أكان عليه وزرٌ؟ فكذلك إذا وضعها في الحلال كان له أجرٌ»؛ رواه مسلم.

അബൂദർദ്ദി (رضي الله عنه) നിവേദനം: ചിലർ പറയുകയുണ്ടായി: അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുദൂതരെ, പ്രതിഫലങ്ങളെല്ലാം പണക്കാർ കൊടുക്കുകയും പോയിരിക്കുന്നു, ഞങ്ങൾ നമസ്കരിക്കുന്നതു പോലെ അവരും നമസ്കരിക്കുന്നു, ഞങ്ങൾ നോമ്പനുഷ്ടിക്കുന്നതു പോലെ അവരും നോമ്പനുഷ്ടിക്കുന്നു, കൂടാതെ അവർ അവരുടെ സമ്പത്തിൽ നിന്ന് ദാനധർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു. പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾക്ക് സ്വദായം ചെയ്യുവാൻ അല്ലാഹു ഒന്നും നൽകിയിട്ടില്ലെ? എല്ലാ തസ്ബീഹുകളും സ്വദായം, എല്ലാ തഹ്മീദുകളും സ്വദായം, എല്ലാ തഹ്ലീലുകളും സ്വദായം, എല്ലാ തക്ബീറുകളും സ്വദായം, നന്മ കൽപിക്കുന്നതും സ്വദായം, തിന്മ വിരോധിക്കുന്നതും സ്വദായം, നിങ്ങളുടെ ലൈംഗിക വേഴ്ചയും സ്വദായം. അവർ ചോദിച്ചു: അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുദൂതരെ, ഞങ്ങളിൽ ഒരാൾ അയാളുടെ ആഗ്രഹം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനും പ്രതിഫലമുണ്ടാകുമോ? പറഞ്ഞു: ഒരാൾ നിഷിദ്ധമായ മാർഗത്തിലാണ് വെക്കുന്നതെങ്കിൽ അവനതിന് ശിക്ഷയുണ്ടാകുമോ, എന്താണ് നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം? അതുപോലെ അനുവദനീയമായ മാർഗത്തിലൂടെയാണ് വെക്കുന്നതെങ്കിൽ അതിന് പ്രതിഫലവും ഉണ്ടായിരിക്കും' (മുസ്ലിം).

ഒരു വിശ്വാസി ചെറിയ പ്രവർത്തനം മുഖേന ഒരിക്കലും വിചാരിക്കാത്ത ഉന്നതമായ സ്ഥാനത്തെത്തിയേക്കാം.

عن أبي هريرة - رضي الله عنه - عن النبي - صلى الله عليه وسلم - قال: «لقد رأيتُ رجلاً يتقلَّبُ في الجنةِ في شجرةٍ قطعها من ظهر الطريقِ كانت تؤذي المسلمين»؛ رواه مسلم.

അബൂഹുറയ്റ(ﷺ) നിവേദനം: നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘മുസ്ലീംകൾക്ക് വഴിയിൽ ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കിയിരുന്ന ഒരു മരം മുറിച്ച് കളഞ്ഞതിന്റെ പേരിൽ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ച ഒരാളെ ഞാൻ കാണുകയുണ്ടായി’ (മുസ്ലിം)

മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ ഉള്ളത്; ‘വഴി മധ്യത്തിലേക്ക് നീളം കിടക്കുന്ന മരത്തിന്റെ കൊമ്പിനരികിലൂടെ ഒരാൾ നടന്ന് പോവുകയുണ്ടായി, അത് കണ്ടപ്പോൾ അയാൾ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു തന്നെയാണ സത്യം! മുസ്ലീംകളെ ഉപദ്രവിക്കാതിരിക്കാനായി ഞാനിത് നീക്കം ചെയ്യുക തന്നെ ചെയ്യുന്നതാണ്, അത് അദ്ദേഹത്തെ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു’. മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ട് താഴെവരുന്ന പ്രകാരമാണ്, ‘ഒരാൾ ഒരു വഴിയിലൂടെ നടക്കുകയായിരുന്നു, അപ്പോൾ മുളളുകളുള്ള ഒരു മരംകൊമ്പ് കാണാനിടയായി, അതദ്ദേഹം അവിടെ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്തു, അല്ലാഹു അതിന് നന്ദിയെന്ന രൂപത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു പൊറുത്തു കൊടുക്കുകയുണ്ടായി’.

മുസ്ലിം സഹോദരങ്ങളേ,

ഒരു ചെറിയ വാക്കു മുഖേന അടിമകൾക്ക് ഔദാര്യവാനായ രക്ഷിതാവിന്റെ തൃപ്തി നേടിയെടുക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്,

عن أنس - رضي الله عنه - قال: قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم -: «إن الله ليرضى عن العبد أن يأكل الأكلة فيحمده عليها، أو يشرب الشربة فيحمده عليها»؛ رواه مسلم.

അനസ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ഭക്ഷണം കഴിച്ച് അതിന് അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്ന, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു പാനീയം കുടിച്ചിട്ട് അതിന് അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്ന ഒരു അടിമയെ നിശ്ചയമായും അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു’ (മുസ്ലിം)

നമസ്കാരവും, വുദുവും ഒരു ദിവസം തന്നെ അനേകം തവണ ആവർത്തിച്ചു വരുന്നു, അബൂഹുറയ്റ(ﷺ) റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത ഹദീഥ് കേൾക്കുക:

أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: «إذا توضأ العبد المسلم - أو المؤمن - فغسل وجهه خرج من وجهه كل خطيئة نظر إليها بعينه مع الماء - أو مع آخر قطر الماء -، فإذا غسل يديه خرج من يديه كل خطيئة كان بطشتها يده مع الماء - أو مع آخر قطر الماء -، فإذا غسل رجله خرجت كل خطيئة مشتها رجلاه مع الماء - أو مع آخر قطر الماء - حتى يخرج نقياً من الذنوب»؛ رواه مسلم.

റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘മുസ്ലിമായ ഒരു അടിമ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു വിശ്വാസി വുദു ചെയ്താൽ അവൻ തന്റെ മുഖം കഴുകുമ്പോൾ മുഖത്ത് നിന്ന് വീഴുന്ന വെള്ളത്തോ-അവസാനമായി വീഴുന്ന വെള്ള തുള്ളിയോ-ടൊപ്പം അവന്റെ കണ്ണുകൊണ്ട് ചെയ്ത പാപങ്ങൾ ഇറങ്ങിപ്പോവുന്നു, അവൻ തന്റെ കൈകൾ കഴുകുമ്പോൾ കൈകളിൽ നിന്ന് വീഴുന്ന വെള്ളത്തോ-അവസാനമായി വീഴുന്ന വെള്ള തുള്ളിയോ-ടൊപ്പം അവന്റെ കൈകൊണ്ട് പിടിച്ച മുഴുവൻ പാപങ്ങളും പുറത്തു പോകുന്നു, അവൻ തന്റെ കാലുകൾ കഴുകുമ്പോൾ കാലുകളിൽ നിന്ന് വീഴുന്ന വെള്ളത്തോ-അവസാനമായി വീഴുന്ന വെള്ള തുള്ളിയോ-ടൊപ്പം പാപം ചെയ്യുവാനായി നടന്നുപോയ മുഴുവൻ പാപങ്ങളും പുറത്തു പോകുന്നു, അങ്ങിനെ പാപങ്ങളിൽ നിന്നെല്ലാം ശുദ്ധിയായി പുറത്തു വരുന്നു’ (മുസ്ലിം).

وعن أبي هريرة - رضي الله عنه - قال: قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم -: «ألا أدلكم على ما يمحو الله به الخطايا ويرفع به الدرجات؟». قالوا: بلى يا رسول الله. قال: «إسباغ الوضوء على المكاره، وكثرة الخطا إلى المساجد، وانتظار الصلاة بعد الصلاة، فذلكم الرباط»؛ رواه مسلم.

അബൂഹുറയ്റ(رضي) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘അല്ലാഹു പാപങ്ങൾ മായ്ച്ചു കളയുകയും, പദവികൾ ഉയർത്തി തരികയും ചെയ്യുന്ന കാര്യം ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു അറിയിച്ചു തരട്ടെയോ? അവർ (സ്വഹാബികൾ) പറഞ്ഞു, അതെ പ്രവാചകരെ, പറഞ്ഞു: ‘വെറുപ്പുള്ള സമയത്തും കൃത്യമായി വുള്ള പരിപൂർണ്ണമായി ചെയ്യുക, പള്ളികളിലേക്കുള്ള അധികരിച്ച കാൽപാടുകൾ, ഒരു നമസ്കാരം കഴിഞ്ഞ് അടുത്ത നമസ്കാരം പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കൽ, അതാണ് ഉത്തമമായ സമ്പാദ്യം’ (മുസ്ലിം)

وعن أبي هريرة - رضي الله عنه - عن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: «الصلوات الخمس، والجمعة إلى الجمعة، ورمضان إلى رمضان مكفّرات لما بينهنّ إذا اجتنبت الكبائر»؛ رواه مسلم.

അബൂഹുറയ്റ(رضي) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘അഞ്ചു നേരത്തെ നമസ്കാരവും, ഒരു ജുമുഅ: അടുത്ത ജുമുഅ: വരെയും, ഒരു റമുദാൻ അടുത്ത റമുദാൻ വരെയുമുള്ള പാപങ്ങൾ മായ്ച്ചു കളയുന്നു, വൻ പാപങ്ങൾ വെടിയുകയാണെങ്കിൽ’ (മുസ്ലിം)

وعن أبي هريرة - رضي الله عنه - أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: «لو يعلم الناس ما في النداء والصفِّ الأولِ ثم لم يجدوا إلا أن يستهموا عليه لاستهموا عليه، ولو يعلمون ما في التهجير لاستبقوا إليه، ولو يعلمون ما في العتمة والصبح لأتوهما ولو حبواً»؛ متفق عليه.

അബൂഹുറയ്റ(رضي) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ബാക്കിനും ഒന്നാമത്തെ സ്വഹ്ഫിനുമുള്ള പ്രതിഫലം ജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ അത് കരസ്ഥമാക്കുവാനായി നറുക്കിടേ 1 വന്നാൽ അതിനായി അവർ നറുക്കിടുമായിരുന്നു, (നമസ്കാരത്തിനായി) വളരെ നേരത്തെ പോകുന്നതിന്റെ പ്രതിഫലം അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ അവരതിന് മത്സരിക്കുമായിരുന്നു, ഇശാഇന്റെയും സുബ്ഹിയുടെയും പ്രതിഫലം അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ അവരതിന് (നടക്കാൻ കഴിയാത്തവർ പോലും) മുട്ടിലിഴഞ്ഞു കൊണ്ടു കിലും സന്നിഹിദരാകുമായിരുന്നു’.(മുത്തഫഖുൻ അലൈഹി)

عن ثوبان - قال: سمعتُ رسول الله - صلى الله عليه وسلم - يقول: «عليك بكثرة السجود؛ فإنك لن تسجد لله سجدةً إلا رفعك الله بها درجةً، وحطَّ عنك بها خطيئةً»؛ رواه مسلم.

ഥൗബാൻ(رضي) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറയുന്നതായി ഞാൻ കേൾക്കുകയായി: ‘താങ്കൾ അധികമായി സുജൂദ് (നമസ്കാരം) അധികരിപ്പിക്കുക, താങ്കൾ അല്ലാഹുവിനായി ഒരോ സുജൂദ് ചെയ്യുമ്പോഴെല്ലാം അല്ലാഹു താങ്കളുടെ പദവി ഉയർത്താതിരിക്കുകയില്ല, അതുമുഖേന പാപങ്ങൾ മായ്ച്ചു കളയാതിരിക്കുകയുമില്ല’ (മുസ്ലിം)

ഉന്നതനായ അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിക്കുകയെന്നത് വിജയത്തിന്റെ മേൽവിലാസവും, നന്മയുടെയും, തൗഹീബിന്റെയും അടയാളവുമാകുന്നു.

عن عبد الله بن بسرٍ - رضي الله عنه - أن رجلاً قال: يا رسول الله! إن شرائع الإسلام قد كثرت عليّ، فأخبرني بشيءٍ أتشبّثُ به. قال: «لا يزال لسانك رطباً من ذكر الله»؛ رواه الترمذي.

അബ്ദുല്ലാഹ് ഇബ്നു ബുസർ(رضي الله عنه) നിവേദനം: ഒരാൾ പറയുകയായി: ‘അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുദൂതരെ, ഇസ്ലാമിക ശരീഅത്ത് എനിക്ക് അധികമായി തോന്നുന്നു, ഞാൻ പതിവായി ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങൾ എനിക്ക് അറിയിച്ചു തന്നാലും. പറഞ്ഞു: നിന്റെ നാവിനെ അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിക്കുന്നതിലൂടെ എപ്പോഴും നനവുള്ളതാ നനവുള്ളതാക്കുക’ (തിർമിദി).

وعن أبي الدرداء - رضي الله عنه - قال: قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم - : «ألا أنبئكم بخير أعمالكم، وأزكاها عند مليككم، وأرفعها في درجاتكم، وخير لكم من إنفاق الذهب والفضة، وخير لكم من أن تلقوا عدوكم فتضربوا أعناقهم ويضربوا أعناقكم؟». قالوا: بلى. قال: «ذكر الله تعالى»؛ رواه الترمذي، وقال الحاكمُ: إسناده صحيحٌ.

അബൂദർദ്ദ(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘നിങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഉത്തമമായതും, നിങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥന് ഏറ്റവും ഇഷ്ടമുള്ളതും, നിങ്ങളുടെ പദവികളിൽ ഏറ്റവും ഉന്നതമായതും, സ്വർണ്ണവും വെള്ളിയും ചിലവഴിക്കുന്നതിനേക്കാളും ഉത്തമമായതും, നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ശത്രുക്കളെ കൂട്ടി അവർ നിങ്ങളുടെ പിരടികളും, നിങ്ങൾ അവരുടെ പിരടികളും വെട്ടുന്നതിനേക്കാളും വൈറായ കാര്യം നിങ്ങൾക്ക് ഞാൻ അറിയിച്ചു തരട്ടെയോ? അവർ (സ്വഹാബാക്കൾ) പറഞ്ഞു: അതെ, പറഞ്ഞു: ‘ഉന്നതനായ അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിക്കലാണത്’ (തിർമിദി, ഇതിന്റെ സന്ദർഭം സ്വഹാബാണെന്ന് ഹാഖിം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു).

وعن ابن عباسٍ - رضي الله عنهما - قال: قال رسولُ الله - صلى الله عليه وسلم - : «من لزم الاستغفَارَ جعلَ اللهُ له من كلِّ ضيقٍ مخرجًا، ومن كلِّ همٍّ فرجًا، ورزقَه من حيثٍ لا يحتسب»؛ رواه أبو داود.

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(رضي الله عنهما) നിവേദനം; റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും പാപമോചനം പതിവാക്കുകയാണെങ്കിൽ അല്ലാഹു അവന് എല്ലാ കൂടുതലിൽ നിന്നും മോചനം നൽകുകയും, എല്ലാ പ്രയാസങ്ങളിൽ നിന്നും വിടുതൽ നൽകുകയും, അവൻ ഉദ്ദേശിക്കാത്ത മാർഗത്തിലൂടെ ഉപജീവനം നൽകപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്’ (അബൂദാവൂദ്).

وعن شدّاد بن أوسٍ - رضي الله عنه - عن النبي - صلى الله عليه وسلم - قال: «سيدُّ الاستغفَارِ أن يقولَ العبدُ: اللَّهُمَّ أنتَ ربِّي لا إِلَهَ إلا أنتَ، خلَقْتَنِي وأنا عبدُكَ، وأنا على عهدِكَ ووعدِكَ ما استطعتُ، أعوذُ بك من شرِّ ما صنعتُ، أبوءُ لك بنعمتِكَ عليّ وأبوءُ بذنبي، فاغفِرْ لي؛ فإنه لا يغفِرُ الذنوبَ إلا أنتَ. من قالها في النهارِ موقِنًا بها فمات من يومه قبل أن يُمسي فهو من أهل الجنة، ومن قالها من الليل وهو موقِنٌ بها فمات قبل أن يُصبح فهو من أهل الجنة»؛ رواه البخاري.

ശദ്ദാദുബ്നു ഔസ്(رضي الله عنه) നിവേദനം, നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘പാപമോചനത്തിന്റെ നേതാവ്, അതിങ്ങനെ പറയലാണ്; അല്ലാഹുവേ, നീയാണ് എന്റെ നാഥൻ. നീ അ

ല്ലാതെ ആരാധ്യനില്ല. നീ എന്നെ സൃഷ്ടിച്ചു. നിന്റെ ദാസനാണ് ഞാൻ. എനിക്ക് സാധ്യമാവുന്നിടത്തോളം നിന്നോടുള്ള കരാറും ഉടമ്പടിയും പാലിക്കുന്നതാണ്. നീ എനിക്ക് ചെയ്തു തന്ന അനുഗ്രഹങ്ങളും ഞാൻ ചെയ്ത പാപങ്ങളും ഞാൻ നിന്നോട് സമ്മതിക്കുന്നു. അതിനാൽ എനിക്ക് നീ പൊറുത്ത് തരണേ! നിശ്ചയം നീ അല്ലാതെ പാപങ്ങൾ പൊറുക്കുന്നവനില്ല. ആരെങ്കിലും ഇത് കൃത്യമായി വിശ്വസിച്ചു കൊണ്ട് പ്രഭാതത്തിൽ പറഞ്ഞ് വൈകുന്നേരമാവുന്നതിനു മുമ്പ് മരണപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ അവൻ സ്വർഗാവകാശിയാണ്, ആരെങ്കിലും ഇത് കൃത്യമായി വിശ്വസിച്ചു കൊണ്ട് വൈകുന്നേരം പറഞ്ഞ് പ്രഭാതമാവുന്നതിനു മുമ്പ് മരണപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ അവൻ സ്വർഗാവകാശിയാണ്. (ബുഖാരി).

സഹജീവികളോട് നന്മ കാണിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു വിധ വിമുഖതയും കാണിക്കാവതല്ല, എത്ര ചെറിയ നന്മയാണെങ്കിലും അതിനെ കുറച്ച് കാണിക്കരുത്. അദിയ്യൂബ്നു ഹാതിം(رضي الله عنه) പറയുന്നു:

يقول عدِيُّ بن حاتمٍ - رضي الله عنه - : سمعتُ النبيَّ - صلى الله عليه وسلم - يقول: «اتَّقُوا النارَ ولو بشقِّ تمرَةٍ!؛ متفق عليه.

നബി(ﷺ) പറയുന്നതായി ഞാൻ കേൾക്കുകയായി: ‘ഒരു കാരക്ക ചീളു കൊണ്ട് കിലും നീ നരകത്തെ സൂക്ഷിക്കുക’ (മുത്തഹബുൻ അലൈഹി).

മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ ഇപ്രകാരമാണ്:

قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم - : «ما منكم من أحدٍ إلا سيُكَلِّمُه رَبُّه ليس بينه وبينه ترجمان، فينظر أيمَنَ منه فلا يرى إلا ما قدَّم، وينظر أشأمَ منه فلا يرى إلا ما قدَّم، وينظر بين يديه فلا يرى إلا النارَ تلقاءَ وجهه، فاتَّقوا النارَ ولو بشقِّ تمرَةٍ، فمن لم يجد فبكلمة طيبة».

റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘നിങ്ങളിൽ ഒരാളോടും തന്നെ ദ്വിഭാഷാ സഹായിയില്ലാതെ തന്നെ അല്ലാഹു സംസാരിക്കാതിരിക്കുകയില്ല, അങ്ങിനെ വലത് ഭാഗത്തേക്ക് നോക്കുമ്പോൾ അവൻ ചെയ്ത പ്രവർത്തനമല്ലാതെ കാണുകയില്ല, ഇടതു ഭാഗത്തേക്ക് നോക്കുമ്പോഴും അവൻ ചെയ്ത പ്രവർത്തനമല്ലാതെ കാണുകയില്ല, മുന്നിലേക്ക് നോക്കുമ്പോൾ മുഖത്തിന് അഭിമുഖമായി നരകമല്ലാതെ കാണുകയില്ല, ഒരു കാരക്ക ചീളു കൊണ്ട് കിലും നിങ്ങൾ നരകത്തെ സൂക്ഷിക്കുക, അത് ലഭിച്ചില്ലെങ്കിൽ നല്ല ഒരു വാക്ക് കൊണ്ട് കിലും’.

وعن أبي موسى - رضي الله عنه - عن النبي - صلى الله عليه وسلم - قال: «على كل مسلمٍ صدقة». قال: أرأيت إن لم يجد؟ قال: «يعملُ بيديه، فينفعُ نفسه ويتصدق». قال: أرأيت إن لم يستطع؟ قال: «يأمرُ بالمعروفِ أو الخيرِ». قال: أرأيت إن لم يفعل؟ قال: «يُمسِكُ عن الشرِّ؛ فإنها صدقةٌ»؛ متفق عليه.

അബൂമൂസാ(رضي الله عنه) നിവേദനം: നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ഓരോ മുസ്ലിമിനും സ്വദഖ നിർബ്ബന്ധമാണ്’. ചോദിച്ചു: (സ്വദഖ) ചെയ്യാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിലോ? പറഞ്ഞു: ജോലി ചെയ്ത് സ്വന്തത്തിന് ചെലവഴിച്ച് സ്വദഖ ചെയ്യുക, ചോദിച്ചു: അതിനു സാധിച്ചില്ലെങ്കിലോ? പറഞ്ഞു: ആവശ്യക്കാരെ സഹായിക്കുക. ചോദിച്ചു: അതിനു സാധിച്ചില്ലെങ്കിലോ? പറഞ്ഞു: പുണ്യമോ, നന്മയോ കൽപിക്കുക. ചോദിച്ചു: അങ്ങിനെ

ചെയ്യാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിലോ? പറഞ്ഞു: ഉപദ്രവിക്കാതിരിക്കുക, കാരണമത് സ്വഭവയാണ്' (മുത്തഫഖൂൻ അലൈഹി).

അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമകളെ,

സമൂഹത്തിന്റെ പരസ്പരമുള്ള ബന്ധത്തിന് അനിവാര്യ ഘടകങ്ങളായ മാതാ പിതാക്കൾ, ഇണകൾ, കുടുംബക്കാർ, അയൽവാസികൾ തുടങ്ങിയവരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സൽകർമ്മങ്ങൾക്ക് വർദ്ധിച്ച പ്രതിഫലമാണ് ലഭിക്കുക.

عن عبد الله بن مسعود - رضي الله عنه - قال: جاء رجلٌ إلى رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فقال: يا رسول الله! من أحقُّ الناسِ بحُسنِ صحَابَتِي؟ قال: «أُمَّكَ». قال: ثمَّ مَنْ؟ قال: «أُمَّكَ». قال: ثمَّ مَنْ؟ قال: «أُمَّكَ». قال: ثمَّ مَنْ؟ قال: «أَبُوكَ»؛ متفق عليه.

അബ്ദുല്ലാഹ്ബ്നു മസ്ഊദ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ)യുടെ അരികിലേക്ക് ഒരാൾ കടന്ന് വന്ന് ചോദിക്കുകയു ചെയ്തു: അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുദൂതരെ, എന്റെ നല്ല സഹവാസത്തിന് ജനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും അർഹൻ ആരാണ്? പറഞ്ഞു: നിന്റെ മാതാവ്. ചോദിച്ചു: പിന്നെ ആരാണ്? പറഞ്ഞു: നിന്റെ മാതാവ്. ചോദിച്ചു: പിന്നെ ആരാണ്? പറഞ്ഞു: നിന്റെ മാതാവ്. ചോദിച്ചു: പിന്നെ ആരാണ്? പറഞ്ഞു: നിന്റെ പിതാവ്' (മുത്തഫഖൂൻ അലൈഹി).

മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ ഇപ്രകാരമാണ്:

وفي رواية: يا رسول الله! من أحقُّ الناسِ بحُسنِ الصُّحْبَةِ؟ قال: «أُمَّكَ، ثمَّ أُمَّكَ، ثمَّ أبَاكَ، ثمَّ أدْنَاكَ أدْنَاكَ».

'അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുദൂതരെ, നല്ല സഹവാസത്തിന് ജനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും അർഹൻ ആരാണ്? പറഞ്ഞു: നിന്റെ മാതാവ്, പിന്നെ നിന്റെ മാതാവ്, പിന്നെ നിന്റെ മാതാവ്, പിന്നെ നിന്റെ പിതാവ്, ശേഷം അതിന് താഴെ വരുന്നവർ'.

وعن أنسٍ - رضي الله عنه - أن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: «من أحبَّ أن يُبَسِّطَ له في رِزْقِهِ، وَيُنْسَأَ له في أثرِهِ فليصِل رِجْمَهُ»؛ متفق عليه.

അനസ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: 'ആരെങ്കിലും ഉപജീവന വിശാലതയും, ദീർഘായുസ്സും ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ കുടുംബ ബന്ധം ചേർക്കട്ടെ' (മുത്തഫഖൂൻ അലൈഹി).

وعن أبي هريرة - رضي الله عنه - قال: قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم -: «أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا، وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ»؛ رواه الترمذي، وقال: "حديثٌ حسنٌ صحيحٌ".

അബൂഹുറയ്റ(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: 'സൽസ്വഭാവികളാണ് വിശ്വാസികളിൽ ഈമാൻ പൂർത്തിയായവർ, നിങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമർ തന്റെ കുടുംബത്തോട് നല്ല നിലയിൽ പെരുമാറുന്നവരാകുന്നു' (തിർമിദി, ഈ ഹദീഥ് ഹസന്നുൻ സ്വഹീഹാണെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു).

وعن ابن عمر وعائشة - رضي الله عنهما - قال: قال رسول الله - صلى الله عليه وسلم -: «ما زال جبريلُ يُوصيني بالجارِ حتى ظننتُ أنه سيورثه»؛ متفق عليه.

ഇബ്നു ഉമർ, ആയിശാ(رضي الله عنها) എന്നിവർ നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘അയൽവാസിയുടെ വിഷയത്തിൽ ജിബ്രീൽ എന്നോട് ഒപ്പുത്ത് ചെയ്യുകയു ായി, അനന്തര സ്വത്തിൽ പോലും അയൽവാസിക്ക് പങ്കു ാവുമോ എന്ന് തോന്നി പോകുന്നതുവരെ അത് തുടർന്ന് കൊ റുന്നു’ (മുത്തഫഖൂൻ അലൈഹി)

وعن عبد الله بن مسعود - رضي الله عنه - أن رسولَ الله - صلى الله عليه وسلم - قال: «من كان يُؤمِّنُ باللهِ واليومِ الآخرِ فليُكِرِمِ ضيفَه، ومن كان يُؤمِّنُ باللهِ واليومِ الآخرِ فليُصِلِ رَحِمَه، ومن كان يُؤمِّنُ باللهِ واليومِ الآخرِ فليُقلِّ خيراً أو ليصُمِّتْ»؛ متفق عليه.

അബ്ദുല്ലാഹ്ബ്നു മസ്ഊദ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെ ക്കിലും അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ വി രുന്നുകാരനെ ആദരിക്കട്ടെ, ആരെങ്കിലും അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വി ശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ കൂടുംബ ബന്ധം ചേർക്കട്ടെ, ആരെങ്കിലും അല്ലാ ഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ നല്ലതു പറയട്ടെ, അല്ലെങ്കിൽ മൗനമായിരിക്കട്ടെ’ (മുത്തഫഖൂൻ അലൈഹി).

ജനങ്ങളുടെ ന്യൂനത മറച്ചു വെക്കുന്നതിനെ കുറിച്ചു പറയുകയു ായി:
قال رسولُ الله - صلى الله عليه وسلم - : «لا يسترُ عبدٌ عبدًا في الدنيا إلا سترَه اللهُ يومَ القيامةِ»؛ رواه مسلم.

റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ഒരു അടിമ മറ്റൊരു അടിമയുടെ ദുൻയാവിലെ ന്യൂ നത മറച്ചു വെക്കുന്നില്ല, അല്ലാഹു അവന്റെ പരലോകത്തെ ന്യൂനത മറച്ച് വെ ക്കാതെ’ (മുസ്ലിം).

وعن أبي هريرة - رضي الله عنه - قال: سئل رسول الله - صلى الله عليه وسلم - عن أكثر ما يُدخِلُ الناسَ الجنةَ. قال: «تقوى الله وحُسن الخُلُق». وسئل عن أكثر ما يُدخِلُ الناسَ النارَ. فقال: «الفمُّ والفرجُ»؛ رواه الترمذي، وقال: "حديثٌ صحيحٌ".

അബൂഹുറയ്(رضي الله عنه) നിവേദനം: റസൂലുല്ലാഹ്(ﷺ) ചോദിക്കപ്പെടുകയു ായി: അ ധിക ജനങ്ങളെയും സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തെ കുറിച്ച്, പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്ക(തഖ്വ)ലും, സൽസഭാവവുമാകുന്നു. അധിക ജനങ്ങ ളെയും നരകത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതിനെ കുറിച്ചും ചോദിക്കപ്പെട്ടു, പറ ണ്തു: വായയും, ഗുഹ്യാവയവവുമാണ്’ (തിർമിദി, ഈ ഹദീഥ് ഹസനുൻ സ്വ ഹീഹാണെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു).

മുസ്ലിം സഹോദരങ്ങളെ,
റമളാൻ മാസം നോമ്പനുഷ്ടിക്കാൻ അല്ലാഹു അനുഗ്രഹിച്ചവരെ, ശവ്വാലിൽ ആറു നോമ്പുകൂടി അനുഷ്ടിക്കൽ പ്രവാചക സുന്നത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെട്ടതാണ്,

قال النبي - صلى الله عليه وسلم - : «من صامَ رمضانَ وأتبعَه ستًّا من شوالٍ كان كصيامِ الدهرِ»؛ رواه مسلم.

നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: ‘ആരെങ്കിലും റമളാൻ നോമ്പനുഷ്ടിച്ച് അതിനോടൊപ്പം ശവ്വാലിൽ ആറ് നോമ്പുകൂടി തുടർത്തുകയാണെങ്കിൽ വർഷം മുഴുവൻ നോമ്പനുഷ്ടിച്ചത് പോലെയാണ്’ (മുസ്ലിം).

അത് ഒന്നിച്ചും, ഇടവിട്ടും അനുഷ്ടിക്കാവുന്നതാണ്.

സൽകർമ്മങ്ങൾ അധികരിപ്പിക്കുകയും, പതിവാക്കുകയും, തിന്മകളിൽ നിന്ന് വിട്ട് നിൽക്കുകയും ചെയ്യുക.

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَقَّضْتُ عَنْهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاً [النحل: 92]

‘ഉറപ്പോടെ നൂൽ നൂറ്റ ശേഷം തന്റെ നൂൽ പലയിഴകളാക്കി പിരിയുടച്ച് കളഞ്ഞ ഒരു സ്ത്രീയെ പോലെ നിങ്ങൾ ആകരുത്.’ (നഹ്ൽ/92)

അല്ലാഹു ആരെയെങ്കിലും നരകത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുത്തിയിട്ടു കിട്ടി കിടന്നു അവൻ തെറ്റുകളിലേക്ക് മടങ്ങാതിരിക്കട്ടെ, അങ്ങിനെ മടങ്ങുകയാണെങ്കിൽ തെറ്റുകളെ നിസ്സാരവൽക്കരിക്കാനും പാപങ്ങളെ ചെറുതായി കാണാനും അത് കാരണമാകും.

നബി(ﷺ)യുടെ പേരിൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുക, പ്രാർത്ഥന...

